higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

INLEIDENDE PUBLIEKE ADMINISTRASIE N4

22 NOVEMBER 2019

Hierdie nasienrigly bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1
1.1.1 Waar
1.1.2 Onwaar
1.1.3 Waar
1.1.4 Waar
1.1.5 Onwaar
1.1.6 Waar
1.1.7 Onwaar
1.1.8 Onwaar
1.1.9 Waar
1.1.10 Onwaar
1.1.11 Waar
1.1.12 Onwaar
1.1.13 Onwaar
1.1.14 Onwaar
1.1.15 Onwaar

(15 × 1) (15)

1.2
1.2.1 Die Grondwet
1.2.2 Direkteur-generaal
1.2.3 Begroting
1.2.4 Staatsdepartemente
1.2.5 Die staat

(5 × 2) (10)
[25]

TOTAAL AFDELING A: 25

AFDELING B

VRAAG 2

2.1
- Staatsdepartemente voorsien fisiese, sosiale (maatskaplike) en administratiewe dienste aan burgers van die land.
- Staatsdepartemente werk in funksionele areas soos gesondheid, onderwys en vervoer onder leiding van politieke leierskap en kabinetministers.
- Hulle hou toesig oor en kontroleer departemente ooreenkomstig regeringsbeleid.

Kwasi-outonome/Hoofstuk 9-instellings
- Hierdie instellings is onafhanklik van politieke partye en die regering en is slegs onderworpe aan die Grondwet en die reg.
- Hierdie liggame is verantwoordingpligting en moet aan die Nasionale Vergadering verantwoording doen en moet jaarliks verslaggewing doen.
- Hulle moet onpartydig en sonder vrees, begunstiging of vooroordeel optree.
- Niemand mag met die werk van hierdie instellings inmeng nie.
- Ander staatsorgane moet hierdie instellings beskerm en bystaan.

(Enige 5 × 2) (10)

Kopiereg voorbehou

2.2 Hulle is slegs onderworpe aan die Grondwet. (2)

2.3
- Skeiding van die magte van die staat
- Regering deur die mense
- Oppergesag van die reg
- Die menseregte van burgers word gewaarborg
- Openbare orde en welsynfunksies (Enige 4 × 1) (4)

2.4
- Hoofregter
- Adjunk-hoofregter
- Ander regters (3)

2.5
- Implementeer kredietbeheer ✓ deur te verhinder dat mense te veel koop of te veel geld bestee.✓
- Die implementering van hoër rentekoerse✓ kan tot minder krediettransaksies asook minder prysverhogings lei.✓
- Maatreëls om algemene produktiwiteit in die land te verhoog ✓ wat daartoe aanleiding kan gee dat daar genoegsame voorsiening van goedere is om die vraag na sodanige goedere te bevredig..✓
- Die Reserwebank volg tans 'n inflasieteikeningraamwerk. (Enige 3 × 2) (6)

[25]

VRAAG 3

3.1
- Beide die man en vrou werk en onderhou die familie
- Hulle maak besluit saam
- Die vrou is nie meer 'n voltydse tuisteskepper nie en neem iemand in diens om te help
- Die man en die vrou deel huishoudelike take (Enige 3 × 2) (6)

3.2
- Persone moet Suid-Afrikaanse burgers wees
- Moet 18 jaar of ouer wees
- Nie aan enige diskwalifikasie, wat in die wet omvat word, onderhewig wees nie
- Nie 'n Suid-Afrikaanse burger nie, maar is deur die parlement toegeken die reg om te stem
- Alle kiesers moet in besit van 'n identiteitsdokument wees of op die tydelike kieserslys wees (5)

3.3 Parlement (1 × 2) (2)

3.4
- Dit lei tot die verarming van die land se bevolking.
- Dit lei to 'n verhoging in die rentekoerse, byvoorbeeld, die koste om geld te leen, word baie hoog.
- Verbruikerpryse styg gereeld.
- In 'n situasie waar hoër inflasie voorkom, is die fokus meer op salarisverhoging as hoër produktiwiteit.
- Indien jy geld spaar, sal inflasie die koopkrag van die bedrag wat gespaar het, erodeer. (Enige 4 × 2) (8)

3.5
- Kontrolering van lugbesoedeling
- Bouregulasies
- Brandbestrydingsdienste
- Munisipale gesondheidsdienste
- Munisipale openbare vervoer
- Handelsregulasies
- Begrafplase en krematoriums
- Vullisverwydering
- Watervoorsiening
- Elektrisiteit en gasretikulasie (Enige 4 × 1) (4)

[25]

VRAAG 4

4.1 90 lede/afgevaardigdes (1 × 2) (2)

4.2
- Suid-Afrikaanse burgers is
- 18 jaar of ouer is
- Op die nasionale kieserslys verskyn
- 'n Geldige identiteitsdokument het
- Op 'n politieke party se nasionale lys verskyn (Enige 2 × 1) (2)

4.3
- Is in diens van die staat en ontvang betaling vir dienste
- Is 'n permanenet afgevaardigde van die Nasionale Raad van Provinsies
- Is 'n lid van die provinsiale wetgewer
- Is 'n lid van die munisipale raad
- Is 'n ongerehabiliteerde bankroetier
- Is deur die hof as nie by jou volle verstand nie verklaar
- Is deur die hof aan misdrywe en skuldig bevind en tot meer as 12 maande tronkstraf gevonnis (Enige 3 × 1) (3)

Kopiereg voorbehou

4.4
- Parlement is deurlopend in sitting: Die President kan die Huise vir 'n dringende saak byeenroep en kan ook 'n gesamentlike sitting belê.
- Lede van die parlement geniet vryheid van spraak wat deur die Grondwet aan hulle teoegestaan word.
- Hulle kan nie vervolg word vir enigiets wat hulle in die parlement sê nie.
- Parlement het sy eie boetes vir lede wat die reëls oortree.
- Parlement funksioneer deur middel van debatvoering waarna daar 'n besluit geneem word.
- Parlement neem die meerderheidsbesluit oor wette en ander kwessies wat die daaglikse lewens van burgers raak.
- 'n Komiteestelsel word gebruik om verskille te op te los en om wetsontwerpe in oorweging te neem.
- Die Grondwet stipuleer dat die howe en die Konstitusionele Hof in besonder, 'n wetsontwerp kan nagaan om te bepaal of dit in ooreenstemming met die Grondwet is. (Enige 3 × 2) (6)

4.5 Speaker van Parlement (2)

4.6 Kwessies wat deur die Grondwet verklaar word
- Die Grondwet identifiseer duidelike basiese waardes en beginsels wat die uitvoerende funksies van publieke administrasie reguleer.
- Die regterlike gesag is gevestig in die howe.
- Die Grondwet het die Hoofstuk 9-instellings geskep met die mandaat om grondwetlike demokrasie te versterk.
- Dit verleen erkenning aan tradisionele owerhede en gewoontereg, alhoewel beide onderworpe aan die Grondwet self is.
- Dit vergun aan provinsies eksklusiewe wetgewende bevoegdheid in vermelde en beperkte sfere soos biblioteke.
- Dit vervang die Senaat met 'n nuwe Nasionale Raad van Provinsies.
- Dit brei die sosio-ekonomiese reg uit om regte soos toegang tot behuising, gesondheidsorg, ens., in te sluit
- Die Grondwet stel bekend die konsep van samewerkende regering ingevolge elke regeringsfeer.
- Die Grondwet bevat 'n Handves van Menseregte wat die verhouding tussen die staat en die burgers reguleer.
- Die Grondwet waarborg gelyke regte vir alle burgers van Suid-Afrika.
- Die Grondwet is die hoogste reg en het oppergesag oor parlement/wetgewende gesag, die president, Kabinet/Uitvoerende Bestuur en die regbank. (Enige 5 × 2) (10)

[25]

TOTAAL AFDELING B: 75
GROOTTOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou